

Diagnostik influensa och covid-19

Lisa Vennberg – Specialistläkare klinisk mikrobiologi
VO Laboratoriemedicin

Provtagningsindikation

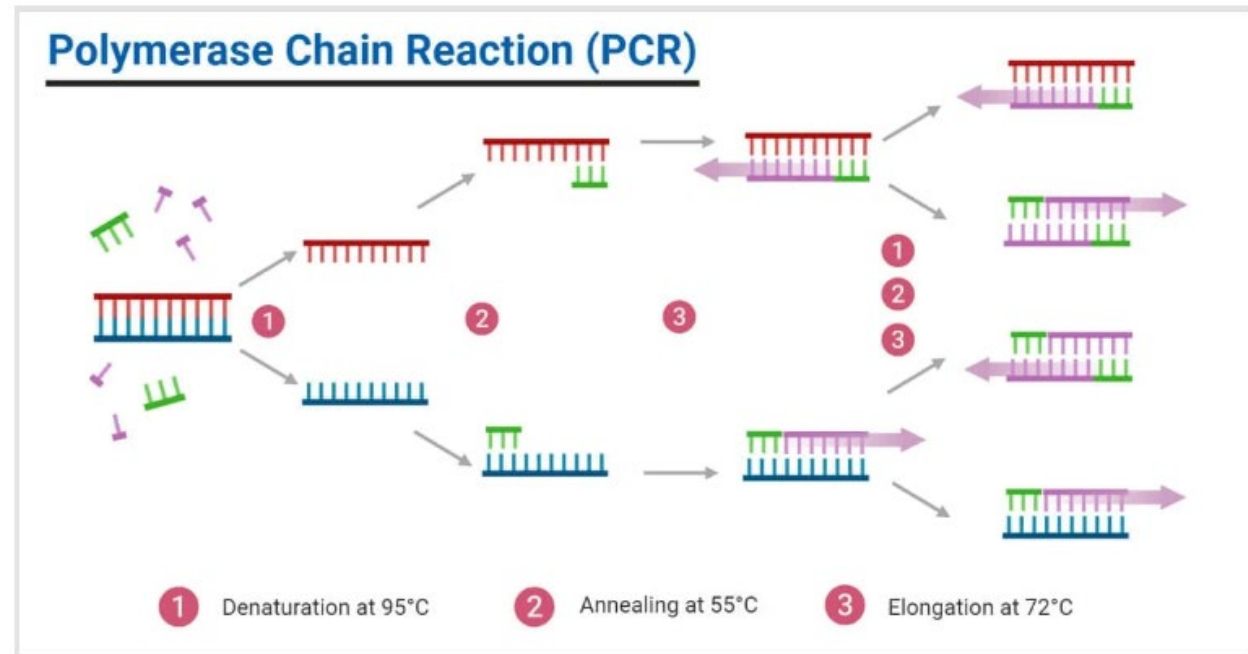
Prov för påvisning av luftvägsvirus tas på patienter/omsorgstagare **vid misstanke om luftvägsinfektion där resultatet av analysen bedöms ha betydelse för handläggningen av patienten.**

- Beslut om ev. behandling
- Beslut om vårdnivå och/eller för att kunna placera patienten rätt, betydelse för fortsatta vårdhygieniska åtgärder
- I vissa situationer kan prov också tas som del i utbrottsutredning/smittspårning

Prov ska inte tas rutinmässigt inför inläggning vid andra kliniska tillstånd eller inför operation.

Diagnostisk metod -PCR

- Diagnostik av aktuell infektion baseras på påvisande av virus-RNA i luftvägsprover
 - RT-PCR
 - Sensitiv och specifik
 - Ct-värde

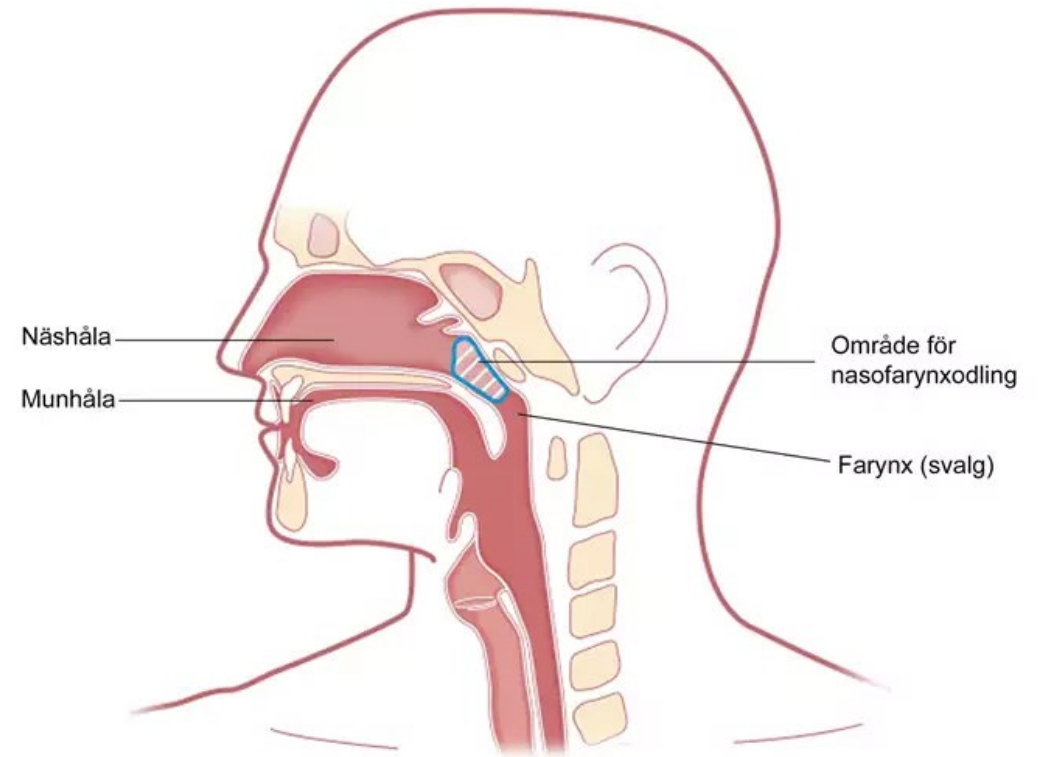
Provtagning

- **Nasofarynxprov** ska användas i första hand vid provtagning för luftvägsvirus
 - Flockulerad pinne i UTM-rör
 - Art nr. 64148 hos varuförsörjningen
- NP-aspirat
- (Nedre luftvägsprov)

Provtagning – hur gör man?

- För in pinnen hela vägen till nasofarynx, rotera och låt stå kvar några sekunder
- Provtagningspinnen snurras därefter några sekunder i provtransportröret
 - Därefter slängs pinnen och korken skruvas på ordentligt
- Provet förvaras i kylskåp

© Susanne Flodin

Influenza/RSV/ SARS-CoV-2-PCR

- Npasp-Influenza/RSV/SARS-CoV-2-RNA eller Diverse-Influenza/RSV/SARS-CoV-2 RNA
- Patient med misstanke om viral luftvägsinfektion som
 - söker primärvård
 - provtas på särskilt boende/via hemtjänst
- Denna analys ska också övervägas på patienter som redan har bedömts ska gå hem från t.ex akutmottagning
- Analyseras veckans alla dagar, dagtid under säsong
 - Svar inom 24 timmar

Utvidgad luftvägspanel

- Npasp-Utvidgad Luftvägspanel DNA/RNA eller Diverse-Utvidgad Luftvägspanel DNA/RNA
- Influenza A/B, SARS-CoV-2, RSV
- Även Adenovirus, Coronavirus 229, HKU1, NL63, OC43, Humant metapneumovirus, Rhinovirus/Enterovirus, Parainfluenza 1-4
- Patient med misstanke om viral luftvägsinfektion som söker akutmottagning eller provtas på vårdavdelning
- Analyseras dygnet runt under säsong, svarstid 2-4 timmar

SARS-CoV-2 Ct-värde

- Ct-värde (cycle threshold)
 - Korrelerar med virusmängden i provet
 - Men påverkas också av ett flertal andra faktorer
- Svaras ut på prover tagna på akutmottagningen/inom slutenvård
- **Tolkas med försiktighet**
- PCR-positivitet kan kvarstå länge efter infektion (då högt Ct-värde)

Ct-värde	Tolkning
<20	Hög virusmängd i provet
20-30	Medelhög virusmängd i provet
>30	Låg virusmängd i provet